

מועדי כניסת השבת

מוצאי שבת	הדלקת נרות
ירושלים: 8.01	ירושלים: 6.45
תל-אביב: 8.03	תל-אביב: 7.00
חיפה: 8.04	חיפה: 6.53
ביתר עילית: 8.01	ביתר עילית: 7.00
רבינו תם: 8.39	
הגץ החמה: 5.49	
סוף זמן ק"ש למג"א: 8.34	
סוף זמן ק"ש להגר"א: 9.10	
סוף זמן תפילה למג"א: 9.55	
סוף זמן תפילה להגר"א: 10.19	

צמיאה נפשי

גליון 44

פרשת בהר בהקותי תשע"ז - דברות קודש מאת הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

תפילה לעני

מאת מורנו הרב שליט"א

רבונו של עולם זכני להיות אמיץ וחזק במדת הבטחון ולא אפחד לפזר צדקה כמה שיותר ולא אדאג מיום להבירו ולא אשים מבטחי על בשר ודם ולא אהיה ח"ו בבחינת ארור כמו שכתוב ארור הגבר אשר יבטה באדם ושם בשר ורועו [ירמיה י"ז ה'] וכל חי רק אבטה בך ואשים את מבטחי עליך ולא אקוה לישועת אדם כמו שכתוב "ושוא תשועת אדם" ואדע שכל מזונותי באים ישר ממך לא דרך שום אדם ולא דרך שום צנור אחר ויתקיימו בי הפסוקים "הבה לנו עזרת מצר ושוא תשועת אדם באלקים נעשה חיל והוא יבוס צרינו" ימים על ימי מלך תוסיף שנותיו כמו דר ודר ישב עולם לפני אלקים חסד ואמת מן יצורוהו כן אזמרה שמך לעד לשלמי נדרי יום יום"

"וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית..." (כה, כ')

השאלה של מה נאכל? מה נשתה? זה רודף את כל אחד ואחד, "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית" אתם שואלים מה נאכל? ה' אמר יהיה לכם כל טוב!, יהיה לכם שפע, יהיה לכם הכל, ה' אומר יהיה לכם כל טוב! ה' מבטיח שיהיה לכם כל טוב! ואתם שואלים מה נאכל... זה אמונה בה'?! מביא הזוהר הקדוש בפרשת בהר על הפסוק "מה נאכל מה נשתה" - רבי חייא ורבי יוסי עמדו על איזה הר גבוה היה להם שפע של אוכל, הם לקחו איתם כמה פרידות כמה חמורים שפע של אוכל, הם עומדים על ההר ורואים דבר מזעזע, הם רואים שני אנשים הולכים בלב המדבר שמצאו איזה אדם שטעה בדרך ושכב יומיים בלי אוכל גוסס בחום השמש שניה לפני המוות, אומר להם אותו אדם כבר שני ימים שלא אכלתי, שלא שתיתי, אז אחד מהם נותן לו מאכל לשתות, השני צועק עליו "מה אתה נותן לו! אל תיתן לו!..אסור! ונשמרתם מאוד לנפשותיכם! פיקוח נפש, אני לא מרשה לך, שימות! מה אכפת לך שימות! חייך קודמים!" - ענה לו השני מה אכפת לך שאני נותן לו?" אמר לו "אם אתה תיתן לו את כל האוכל אתה בסוף תבוא אלי, תבקש ממני, תרצה ממני אוכל, ואז אני לא אתם לך כלום!. ואת כל הסיפור הזה רואים רבי חייא ורבי יוסי מרחוק. רבי יוסי ורבי חייא מבינים לפי התנועות שלהם כל מה שהולך שמה איך שהוא צועק עליו אל תיתן לו אוכל, והשני ממשיך הלאה מאכיל אותו משקה אותו מלטף אותו מרים אותו עד שהוא מתאושש, אותו אחד נתן לו את כל המים שיש לו, את כל האוכל שיש לו, הוא נשאר בלי כלום, בלי טיפת מים. השניים האלו ממשיכים ללכת לבד, אחרי חצי שעה אותו אחד שנתן את כל האוכל שלו, את כל המים שלו, מקבל מכת שמש, הוא נמצא בלב המדבר, 12 בצהריים השמש קופחת 50 מעלות חום, הוא נופל מתעלף תחת איזה עץ, אמר לו השני אתה רואה? אמרתי לך שאתה תתעלף, אמרתי לך שאתה תמות בלי אוכל ושתיה, עכשיו אני משאיר אותך פה, לא אכפת לי ממך, ועזב אותו בלב המדבר. וכשראו רבי חייא ורבי יוסי מרחוק את אותו אחד נשכב תחת העץ מתעלף אז אמר רבי חייא לרבי יוסי, לנו יש אוכל בשפע בו ניתן לו בוא נרוץ אליו, צריכים להציל אותו! עונה לו רבי יוסי "השתא ניייתב ונחמא" עכשיו נשב ונראה "בוודאי קודשא בריך הוא מרחש ליה ניסא" - בוודאי יהיה עכשיו נס גדול, יש פה סיפור אל תכנס באמצע הסיפור אל תרוץ לתת לו את האוכל, העולם לא הפקר!, אדם נותן את האוכל שלו עכשיו הוא ימות?! אין דבר כזה! פה יהיה נס גדול!. עמדו שם וראו איך שהוא נרדם...פתאום הגיע נחש ענק שזוחל לקראתו שיכול לבלוע אותו בבליעה אחת, אמר רבי חייא "וויי להווא בר נש" - גמרנו זה הסוף שלו! מסכן צריך למות בכזו צורה מוזרה, אמר רבי יוסי אל תיפול בייאוש הרי הוא נתן את כל האוכל שלו, את כל המים שלו, הוא בטח בה' אז ה' לא יעזוב אותו, אתה תראה איזה נס יהיה לו, פתאום הם רואים שיורד מהעץ נחש עוד יותר גדול מהנחש הראשון, ממש ענק! ונותן נשיכה בראש של הנחש ההוא הראשון ובלוע אותו והורג אותו ואותו אדם נשאר שלם, יישן גם את שנתו בנחת בשלווה בלב המדבר, ואז רבי חייא ורבי יוסי ירדו אליו מההר, העירו אותו מן השינה נתנו לו לאכול ולשתות, וסיפרו לו את כל הניסים שקרו לו.

צריך לדעת שכל אדם לפני שהוא בא לעולם ה' כבר הכין לו את כל אלה שיעזרו לו, שייצלו אותו, שיחזיקו אותו, איפה שאדם הולך על כל צעד ושעל, עומד בן אדם לעזור לו. אפילו אם אתה בלב המדבר בלב ים תמיד עומד מישהו לידך, אתה אף פעם לא אבוד, ה' נמצא בכל מקום, בכל מקום ה' נמצא איתך, בכל רגע מוכנה הישועה של הבן אדם הוא רק צריך לתת צעקה אחת לה' צעקה אחת אמיתית וכבר תהיה לו ישועה, אם רק תצעק "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" "אנא ה' הושיע נא" בזכות רבינו... אז ישר יצילו אותך.

אדם צריך טיפה בטחון, טיפה אמונה טיפה לשיר להתפלל בכוונה, לא לפחד מאיפה יהיה לי כסף? הרי מי שברא אותך - ברא את הכסף ברא את הכול, הוא ברא אותך עוד לפני הכסף, כל הכסף בעולם שייך לך, ה' רוצה שתלמד תורה. אתה עשית הרבה עבירות אז זה לא נופל לך ישר, זה לא נופל לך ישר מהתיקרה.

מה אתה דואג? הכול הכריזו בשמים! 40 יום לפני שאדם נוצר מתכננים בשמים שביום זה יהיה לו בית, וביום זה יהיה לו שדה, פרנסה, הכול מכריזים כבר לפני שאדם נולד, כי הגאולה יכולה לבוא רק שאדם בוטח בה' עיניו צופות לה' "עיני כל אליך ישרו, ואתה נותן להם את אכלם בעיתו", בעיתו! כל דבר בעיתו, בזמנו מה שמגיע לאדם- דירה רהיטים וכו' הכול זה בזמנו כי עצם התהייה בממון, עצם המחשבה על הממון מרחיקה לו את הישועה, מרחיקה ממנו את הדירה, מרחיקה ממנו את הפרנסה, כל החיים אדם חושב על פרנסה, הוא לא יודע שברגע שהוא יפסיק לחשוב על הפרנסה אז הפרנסה תבוא אליו, תרוץ אליו. מה זה "פרנסה" פר-נוסע אתה רץ אחרי הפר והפר נוסע הפר בורה, "פרנסה" נסע ב-ע', אתה רודף אחרי הפרנסה? אז הפרנסה בורחת לך.

הרבי אומר בתורה רכה - שביטחון זה בלי סוף, אין גבול לביטחון "ביטחו בה' עדי עד" - ביטחון זה דבר בלי גבולות אין שום גבולות לאמונה וביטחון. עיקר הביטחון בשלימות זה על ידי השכל על ידי התורה, הביטחון בא משכל! אם אין לך שכל אין לך ביטחון ואמונה, אתה לומד תורה אז יש לך ביטחון, אתה לא לומד תורה אז אין לך ביטחון, הרבי אומר - אם היית לומד תורה אז היה לך שכל והיית יודע שהכול זה ה', לכן אדם צריך ללמוד הרבה גמרא ואז המוח שלו מתיישר, כי לפי השכל כך הביטחון. כמה שלאדם יש יותר שכל, יותר מוח, אז יש לו יותר ביטחון, יותר אמונה.

פני מלך

רצוא ושוב

שמגיע לו את כל העולם, והוא צריך את זה והוא צריך את זה והוא כל הזמן חושב, כל אחד והמחשבות שלו, אבל אז הוא מקבל איזה מכה, או איזה הארה, איזה הבנה, קורה לו משהו והוא מבין - גמרנו, צריך לרוץ אל ה' אין לי ברירה, ואז הוא מתחיל שוב לרוץ אל ה' וכשהוא חוזר עוד הפעם למטה, בשוב, בירידה, הוא כבר לא חוזר לאותו מקום שהיה בפעם הקודמת. כי הוא מתקדם. כל פעם שיש לו רצוא ושוב אז זה לא אותה תנועה, הוא מגיע בשוב קצת פחות למטה כי הוא כבר עשה משהו, הוא כבר הגיע לאיזה השגה, אז אפילו שהוא נמצא עכשיו באכילה, בשתיה, בעבודות שלו, בדברים הפשוטים, אבל היום הוא כבר לא חושב כמו שהוא חשב אתמול. כבר יש לו עכשיו עוד השגה. וככה זה כל הזמן, באופן כזה. זה תהליך הצמיחה, ככה אדם צומח".

"כל החיים זה כאלה זיגזגים, רגע אחד זה עליה, רגע שני זה ירידה, וכל הזמן זורקים את האדם, זורקים מטלטלים אותו, ואחרי זה הנה הנה יש ישועה מאד גדולה ופתאום שוב ירידה וכו' וכו'. האדם בעולם הזה, כל העבודה שלו מנוהלת על פי רצוא ושוב.מה פירוש רצוא ושוב. רצוא זה פירושו לרוץ אל ה'. אי אפשר להיות עם ה' כל הזמן, אפשר להישרף. היינו עם ה' בהתבודדות, בתפילות, בבכיות, היינו עם ה' בשירים, בריקודים, אומרים לה' תודה כל הזמן. עכשיו צריך לרוץ לאכול, או לקנות, או לבנק, או להיות קצת עם הילדים, צריך לעשות משהו. אי אפשר להיות כל הזמן ברצוא, רצוא ושוב, רצוא ושוב. וכשהוא שוב, לאן הוא שוב? למציאות הפשוטה, הנמוכה שלו, עם כל המחשבות הטורדניות, עם הדאגות, עם הישות שלו, עם הגאווה שלו. אדם יכול לחשוב

פרפראות התורה

"אז תרצה הארץ את שבתתיה..." (כו', לד')

שנינו במסכת שבת (לג' עא): "בעון השמיטה (כאשר אינה נשמרת כראוי) באה גלות לעולם, ומגלים אותם, את ישראל (מארצם), ובאים אחרים ויושבים במקומם (בארץ ישראל)".

נשאלת השאלה, מדוע נענשים ישראל על אי-קיום מצות שמיטה דוקא בעונש של גלות מהארץ? מסבירים זאת חכמי ישראל, שבקיום מצות שמיטה מעידים אנו, קבל עולם, שאיננו בעלי הארץ, אלא אנו יושבים עליה בחסד שמים, וניתנה לנו הרשות מאת ה' יתברך לעבדה ולשמרה. ועוד מראים אנו בכך, שהארץ נתנה כפידון לשש שנים נוספות, וכן הדבר מידי שמיטה, (כל שבע שנים). אבל, בשעה שישראל מבטלים חלילה, את מצות השמיטה, בניגוד לדבר ה' - כאילו מפגינים הם קבל עולם, שהם בעלי הארץ, ואין מרות-שמים עליהם. משום כך נענשים הם בגלות מן הארץ - מידה כנגד מידה... (בני ציון)

"והיתה שבת הארץ לכם לאכלה" (כה, ו')

שמיטה ויובל הם בחי' שבת, בחי' הארת הרצון, וע"כ הכל הפקר, זה רמז על הארת הרצון, שמתפשט הארת הרצון כ"כ, עד שאין אחד מקפיד לצמצם בשלו רק הכל הפקר, כי אין שום צמצום כלל רק רצון פשוט בכל העולם, ואז המצוה להניח אפילו לבהמות לאכול תבואת השדה, כ"ש "ולבהמתך וכו' תהיה כל תבואתה לאכול", כי עיקר הארת הרצון הוא ע"י האכילה כ"ש אדמו"ר ז"ל (ליקו"ת ז), וזשארז"ל לענין שביבת בהמה תן לו גיחא, שיהיה תולש ואוכל, היינו כי ע"י האכילה מתגלה הארת הרצון, והעיקר על נפש המגולגל שהוא אדם ממש, שעליו מאיר הארת הרצון כדי לנקותו ולהעלותו וכו' בילא"ו. (ליקוטי הלכות ה' שכירות פועלים ב', ה')

סיפור לפרשה

"אל תקח מאתו נשך ותרבית..." (כה, ו')

שנינו במדרש רבה: "אמר הקב"ה: מי שחיי (שהתפרנס) בריבית בעולם הזה - לא יחיה בעולם הבא". בענין זה מספרים חסידים: פעם אחת, בפוזנה שבמערב פולין, הלך לעולמו אחד מעשירי העיר, התפרנס כל ימיו מהלוואות בריבית קצוצה. תבעו אנשי חברת קדישא סכום כסף גדול מאד תמורת הקרקע, שהועידו לאותו נפטר בבית הקברות. חרה הדבר ליורשי הנפטר, וברוב זעמם פנו בתלונה חריפה אל ראש המשטרה הנוכרית שבעיר. הלה לא השתהה הרבה, וצוה להזמין ללשכתו את רבי עקיבא אייגר, רבה המהולל של פוזנה בימים ההם, כדי שיסביר לו את פשר הדרישה הכספית הגבוהה של חברת קדישא ממשפחת המלווה בריבית. אמר רבי עקיבא אייגר לראש המשטרה: אנו, היהודים, מאמינים באמונה שלמה בתחית-המתים, וממילא עתידים כל הנוטרים להחזיר את חלקות קבריהם, לאחר שיקומו לתחיה. אולם, חכמינו הקדמונים קבעו, שהמלוים בריבית לא יקומו בתחיית המתים יחד עם מתי ישראל. יוצא אפוא, שהנפטר שלפנינו - שהיה מלווה בריבית שנים רבות - נוטל את קרקע קברו לצמיתות. כיון שכך, מן הדין הוא שההמונים על בית הקברות יטלו מיורשי סכום כסף גדול במיוחד תמורת קברו. הסבר זה של הגאון הישישי נראה בעיני ראש המשטרה הנכרי, והלה גמר בדעתו שלא להתערב עוד באותו סכסוך שבקהילה... (בני ציון)

קללות או ברכות?

הצדיק רבי נחום מצ'רנוביל בקר פעם, בשנות נעוריו, אצל הבעל שם טוב הקדוש, בשבת פרשת "בחוקתי". בתום תפילת שחרית נגש הבעל שם טוב לקרוא את הפרשה כדרכו בקדש, וכשהגיע לפסוקי התוכחה שבפרשה, הזמין את רבי נחום לעלות לתורה. ברגע הראשון חלשה דעתו של רבי נחום, שדוקא אותו "כיבדו" בעליה זו של פסוקי הקללה. אולם משהחל הבעל שם טוב בקריאת הפסוקים, הרגיש רבי נחום - שסבל ייסורים ממחוישי גוף שונים - שעם קריאת כל פסוק מהתוכחה מסתלקים והולכים ממנו הכאבים והמחוישים הקשים אחד אחד. וכשסיים הבעל שם טוב לקרוא את פסוקי התוכחה, חש רבי נחום בגופו מידה רבה של חיות ורעננות, כאילו נברא מחדש. עד זקנה ושיבה היה מזכיר רבי נחום מצ'רנוביל את טעמה המיוחדת של אותה השבת, ששהה במחיצתו של רבי ישראל בעל שם טוב, ובזכותו של צדיק הדור נהפכו לו כל הקללות שבפרשת "בחוקתי", לברכות...

- לעיילי נשמת ברטה בת פרידה ז"ל
- לעיילי נשמת גאולה בת סולטנה ז"ל
- לעיילי נשמת עזרא בן חיים ורגינה ז"ל
- לעיילי נשמת מיכאל ניסים טולדנו בן אסתר ז"ל
- לישועה וחזרה בתשובה יצחק בן מול הי"ו
- לישועה וחזרה בתשובה גדי בן לאונורה הי"ו
- לרפואה שלמה והצלחה בנייתוח שמעון בן חנה הי"ו
- להצלחת נחמן גבאי בן שלמה וב"ב הי"ו
- זיו בן רחל הי"ו הצלחה ברוחניות וגשמיות
- להצלחה ברוחניות וגשמיות לכל משפחת שבי הי"ו
- לרפואת והצלחת הרב והרבנית שליט"א